

Resurssitehokkuuden parantaminen on osa kestäväää rakentamista

Komission syyskuussa 2011 julkaisema resurssitehokkuuden tiekartta ja sen rakentamiseen liittyvät kulmakivet rakennusten energiatehokkuuden parantamisen, kestävämpien materiaalien käytön sekä jätteiden kierrätyksen tehostamisen muodossa ovat eurooppalainen vastaus resurssien riittävyys ja kestävä käyttöön. Kun rakentamisen energiatehokkuus on jo vuosia ollut keskeisesti valokeilassa, huomiota aletaan enenevässä määrin kiinnittää materiaalien tehokkaaseen käyttöön, osana resurssitehokkuutta ja kestävä rakentamisen koko elinkaaren huomioimista. Oleellista on oikeiden mittarien ja indikaattorien valinta. Rakentamisen osalta ne löytyvät jo julkaistuista CEN-standardeista.

Uudistuvan jätelainsäädännön keskeisenä tavoitteena on vähentää ja ehkäistä jätteistä aiheutuvia ympäristövaikutuksia ja terveysriskejä. Eurooppalaisen jätelainsäädännön sisältö on määritelty jätedirektiivissä, jonka Suomi on implementoinut lainsäädäntöönsä jätelailla ja erillisillä asetuksilla. Näistä on toistaiseksi valmistunut jätelain kanssa samanaikaisesti 1.5.2012 voimaan astunut jäteasetus. Se kohdistaa nyt uusia vaatimuksia myös rakentamiseen ja sen jätteisiin.

Rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava hankkeen suunnittelusta ja toteuttamisesta mm. siten, että toiminnassa syntyy mahdollisimman vähän ja mahdollisimman haitatonta rakennus- ja purkujätettä. Lisäksi jätteen haltijan on huolehdittava erilliskeräyksen järjestämisestä siten, että mahdollisimman suuri osa jätteestä voidaan valmistella uudelleenkäyttöön, kierrättää tai muutoin hyödyntää. Tavoitteena on, että erilliskeräyksen keinoin vuonna 2020 hyödynnetään muutoin kuin energiana tai polttoaineeksi valmistamisessa vähintään 70 paino-% rakennus- ja purkujätteestä – maa-aines-, kiviaines- ja ruoppausjätteitä sekä vaarallisia jätteitä lukuun ottamatta. Useimmat jätelajikkeemme, mineraalipohjaiset jätteet mukaan lukien, pystyvät vastaamaan tähän haasteeseen hyvin.

Viimeisteltävänä oleva valtioneuvoston asetus kaatopaikoista tiukentaa jätteiden loppusijoitusvaatimuksia. Vuoden 2013 alussa voimaan astuvan asetuksen mukaan tavanomaisen jätteen kaatopaikalle saa sijoittaa vain rajoitetusti orgaanista ainesta sisältävää tavanomaista jätettä. Sijoittamiskiellon tavoitteena on ohjata vielä hyötyarvoa sisältävät jätteet hyödynnettäväksi joko materiaalina tai energiana. Samaa tavoittelee myös kaatopaikkaverot, jota suunnitellaan korotettavaksi vuoden 2013 alusta alkaen.

Edellä mainittujen asetusten pykäliin on enemmän tai vähemmän kirjoitettu elinkaariarvioinnin periaate sekä velvoite rakentamisen koko elinkaaren kattavasta materiaali- ja energiatehokkuuden parantamisesta. Epäselviä tai jopa ristiriitaisia vaatimuksiakin on havaittavissa. Ympäristöministeriö asettikin kesäkuussa 2012 rakentamisen materiaali- ja energiatehokkuuden toimenpideohjelman valmistelevalle työryhmälle selvittämään tilannetta. Yhteinen tavoite sen työssä voisi olla mm. selkeiden pelisääntöjen esittäminen ja toimintaedellytyksien luominen tehokkaalle kierrätystoiminnalle. Sama tavoite pitäisi olla myös komission resurssitehokkuuden aloitteissa, jotta yhteisesti kannatettava kierrätystavoite ja potentiaalinen ympäristöliiketoiminta ei luhistu pelkän kasvavan hallinnollisen todistustaakan alle.

Pekka Vuorinen

ympäristö- ja energiajohtaja
Rakennustuoteteollisuus RTT ry

1 Pekka Vuorinen

Markkinointiviestintä Dialogi Oy / Antti Vetteranta

Increasing resource efficiency is part of sustainable construction

For years, energy efficiency in construction has been an essential part of the European goal for resource efficiency. The efficient use of materials has now become a more important objective as part of resource efficiency and consideration of the whole lifecycle of sustainable construction. The selection of correct meters and indicators plays a crucial role. As far as construction is concerned, they can be found in already published CEN standards.

The key objective of the waste laws, which are being reformed, is to reduce and prevent the environmental impact and health risks caused by wastes. The content of European waste laws is defined in the Waste Regulation, which Finland has implemented in its national legislation in the form of the Waste Act and various Decrees. A decree that has already been issued is the Waste Decree, which was enforced on 1.5.2012 at the same time with the Waste Act. It stipulates new requirements also for construction and waste produced in the construction industry.

One of the requirements is that it shall be ensured in the planning and implementation of the project that the amount of construction and demolition waste produced is as small as possible and the waste is as harmless as possible. Separate collection of different waste types shall also be organised so that as much of the waste as possible can be prepared for reuse, recycled or utilised in some other way. The target is that by the year 2020 at least 70 % of construction and demolition waste is utilised in some other way than in energy and fuel production, with the exception of soil, rock and dredging waste as well as hazardous waste.

Pursuant to a Decree that will be enforced at the beginning of 2013, only waste with a low content of organics may be placed in landfills for non-hazardous waste. The target is to assign waste that still has useful value to be utilised as either material or energy. The landfill tax, in which an increase is planned as of the beginning of 2013, is levied for the same purpose.

The Ministry of the Environment set up in June 2012 a working group to prepare an operational programme for promoting material efficiency in construction. The task of the group is to clarify the requirements, which are in some parts unclear and even conflicting. A common objective could be e.g. the development of clear rules and pre-conditions for effective recycling activities. The Commission's initiatives regarding resource efficiency should have the same objective so that the jointly supported recycling goal and potential environmental business will not collapse under the increasing administrative burden of proof.

Pekka Vuorinen

Environmental and Energy Manager
Confederation of Finnish Construction Industries